

Školitelský posudek na disertační práci PhDr. Ladislava Kudrny Českoslovenští letci v německém zajetí 1940 - 1945, Praha 2007, str. 434 + přílohy

Ladislav Kudrna se stal vedle Jiřího Rajlichy naším největším znalcem historie československých letců na západní a východní frontě. Před několika lety na sebe upozornil knihou Když nelétali, což byl velice podnětný pokus zachytit problematiku československých letců na Západě zcela novým a neotřelým způsobem, jehož podstatou bylo odkrývání doposud neznámých či tabuizovaných témat. Následovala kniha o tzv. fenoménech letecké války. Nyní předkládá vydanou disertaci o československých letcích v německém zajetí. Opětovně se jedná nejen o napínavé čtení, ale také o nalézání přínosných metodologických postupů a odkrývání a analyzování nových archivních pramenů a memoárů. Jeho heuristika má podobu jak zcela klasickou (úřední prameny z Vojenského ústředního archivu a memoárová literatura přímých účastníků války), tak i méně tradiční přístupy tzv. oral history, které spočívají v zdokumentování vzpomínek, které poskytli doposud žijící účastníci letecké války. Hlavní přínos této práce spočívá však v uchopení látky. Důraz je kladen nikoliv na samotný akt sestřelení a vzetí do zajetí jako doposud, ale především v tematizování průběhu zajetí, zvláště pak z hlediska vztahu mezi vězni a vězniteli a vězňů navzájem, kde především právní a skutečné postavení českých letců jako formálně občanů třetí říše, skýtá široké pole výkladu a napětí.

Disertační práci PhDr. Ladislava Kudrny doporučuji k obhajobě z následujících důvodů:

- doktorand vzorně plnil studijní a badatelské povinnosti a disertační práce odevzdal v časovém předstihu
- pramenná základna k zvládnutí náročného tématu je dostatečná a byla nápaditě a přiměřeně vytěžena
- nakládání s prameny je při samotné textaci velice uvážlivé a účelné
- velmi vhodně stanovil základní rozvržení díla, respektive tematizaci a chronologii
- získané poznatky dovede zevšeobecnit a zařadit je do kontextu československých dějin a evropských a do také kontextu dobového právního a událostně válečného rámce
- nevyhýbá se analýze palčivých otázek soukromo-psychologické povahy
- za novinku lze považovat i jeho velmi zajímavý instruktážní styl prezentace historických skutečností
- obrazová příloha tvoří jedinečnou sbírku dosud nepublikovaných dokumentů a velice působivě doplňuje text disertační práce
- stylistická a jazyková úroveň práce je výborná.

Přeji PhDr. Ladislavovi Kudrnovi úspěšnou obhajobu a doufám, že i v budoucnu bude pokračovat v rozvíjení tohoto zajímavého historického tématu se stejným zaujetím jako doposud.

V Praze 30. 9. 2007

Prof. PhDr. Milan Hlavačka, CSc.